

Pas op voor de onzuivere boodschap van Paul Washer - deel I

Paul Washer is een Amerikaanse baptistenpredikant. Zijn invloed in Nederland groeit door bezoeken en videoboodschappen. Helaas is zijn boodschap gemengd. Hij verkondigt waarheid, vermengd met ernstige dwaling. Op momenten dat hij de waarheid verkondigt, zegent God, maar wanneer hij dwaalt, wordt hij door de vijand gebruikt. Sommige christenen worden door het goede in zijn boodschap gezegend en aangetrokken, met als gevolg dat ze open komen te staan voor de on-Bijbelse en gevaarlijke elementen in zijn onderwijs.

Voor dit artikel heb ik in het bijzonder gebruikt gemaakt van zijn boodschap "10 indictments against the modern church¹" (Tien aanklachten tegen de moderne kerk). In die preek valt hij op felle wijze een aantal zaken aan die tot het hart van de evangelische beweging behoren. Bijvoorbeeld het tot de Heer leiden van mensen.

Een overzicht van de inhoud van dit artikel

1. Eerst een positieve opmerking
2. Het onzuivere uitgangspunt dat zijn gehele boodschap kleurt
3. Een ernstig vertekend beeld van God
4. Zijn felle aanval op het tot de Heer leiden van mensen
5. Hij sluit de deur van de hemel voor kinderen
6. De oneerlijke tactiek die hij telkens gebruikt
7. Conclusie

1. Eerst een positieve opmerking

Voor we ingaan op de ernstige dwalingen van Washer, eerst enkele opmerkingen over het positieve in zijn bediening.

Positief is dat hij lijnrecht ingaat tegen de geest van het postmoderne christendom. Hij gaat in zijn prediking in tegen het christendom dat alles niet meer zo zeker weet, dat overal om heen draait. Het christendom dat niets durft te zeggen waar een mens aanstoot aan zou kunnen nemen. Dat alleen over "het positieve" wenst te spreken en dat daarom allerlei gedeelten van de Schrift negeert. Zo wordt er bij voorkeur niet over zonde, gehoorzaamheid aan het woord van God, afscheiding van de wereld, het laatste oordeel, de hel, de toorn en de heiligheid van God gesproken.

Washer doet dat allemaal wel. Daarin is hij een verademing. In tegenstelling tot de tegenwoordige postmoderne reformatische en evangelische christenen, zegt Washer dus wel waar het op staat. God zegent dit. Ik denk aan een email die ik ontving, waarin een christin vertelde hoe ze geestelijk afgezaakt was door eigen verkeerde keuzes, maar ook door het slappe sfeertje in de evangelische kring waar ze verbleef. Washer hield haar de spiegel van Gods woord voor, bijvoorbeeld over Gods regels voor het huwelijk, en ze getuigt ervan dat ze door Washer weer op het goede spoor is gezet.

¹ Hier is een link naar de volledig uitgeschreven tekst van zijn boodschap "10 indictments against the modern church": <http://www.toetsalles.nl/wordbest/10indictments.doc>

Helaas moet er, ondanks dit soort positieve dingen, toch gewaarschuwd worden. Want vooral zijn aanval op het tot de Heer leiden van zoekende mensen is zeer ernstig.

2. Het onzuivere uitgangspunt dat zijn gehele boodschap kleurt

De ernstige dwalingen van Washer, die we in de punten 3 tot en met 5 zullen bespreken, zijn het gevolg van zijn calvinistische standpunten. Om hem goed te kunnen begrijpen, moeten we weten wat hij als calvinist gelooft. Daarom volgt hieronder een korte samenvatting van de kernleerstellingen van het calvinisme².

Wat gelooft een calvinist?

Ieders bestemming ligt voor de geboorte al vast

God heeft vooraf, nog voor iemand geboren wordt, over ieder mens besloten of hij of zij bestemd is voor de hemel of voor de hel. Dat betekent dat ieders eindbestemming al voor de geboorte vast ligt. Dit wordt in de Dordtse Leerregels "het besluit der verkiezing en verwerping" genoemd (hoofdstuk 1, deel 1, artikel 6).

De uitverkiezing is onvoorwaardelijk

De uitverkiezing is onvoorwaardelijk, dat betekent dat er geen enkele reden in de mensen zelf is, waarom God de ene mens redt en de andere verwerpt.

Jezus is uitsluitend voor de uitverkorenen gestorven

God heeft Zijn Zoon niet gegeven met het oog op het behoud van alle mensen. Jezus is uitsluitend gestorven voor de uitverkorenen.

Het geloof dat je redt, is een gave van God

Een mens kan uit zichzelf niet in Jezus geloven. Het geloof is een gave van God. Als iemand gelooft, dan is dat omdat God besloten heeft om hem het geloof te schenken. Alleen als God je voor de grondlegging der wereld uitverkoren heeft, zal Hij je het zaligmakende geloof schenken. Als God beslist om je de gave van het geloof niet te schenken, dan kun je niet behouden worden.

Onweerstaanbaar geroepen

De mensen over wie God besloten heeft om hen te redden, worden tijdens hun aardse leven op een bepaald moment onweerstaanbaar door God geroepen. Op dat moment bewerkt de Geest van God de wedergeboorte in hen en als gevolg daarvan ontvangen ze de gave van het zaligmakende geloof. Het behoud is daarom een volledig eenzijdig werk van God in de mens.

Voor een systematische Bijbelse weerlegging van de calvinistische leringen, verwijs ik naar de site: <http://www.hetcalvinismeendebijbel.nl>

² De samenvatting die hier wordt gegeven van 'wat een calvinist gelooft', is vooral gebaseerd op *de Dordtse Leerregels*. Dat is het belijdenisgeschrift van de Nederlandse reformatorische kerken, waarin de kern van het calvinisme wordt uiteengezet.

Dit is wat Paul Washer gelooft! Als je dit soort dingen gelooft, dan heeft dat vele schadelijke gevolgen³. Zoals we in de volgende punten zullen zien, is dat ook bij hem het geval.

3. Een ernstig vertekend beeld van God

Een van de gevolgen van het aanvaarden van de leerstellingen van het calvinisme is dat het Bijbelse beeld van God ernstig wordt verdraaid.

Het evenwichtige Bijbelse beeld van God

De Bijbel openbaart God als de heilige God die toornt over de zonde, als de God die het recht handhaaft, maar ook als de God van de liefde die verlangt naar het behoud van alle mensen.

De God van de Bijbel en de God die Paul Washer verkondigt

De Bijbel geeft het beeld van een God die alle mensen liefheeft. Hij is bewogen over hen. Hij verlangt naar hun behoud (2 Petrus 3:9). Hij heeft om hun redding mogelijk te maken Jezus gegeven (Johannes 3:16,17). De deur staat open voor ieder mens. God roept en klopt op de harten. De reden waarom mensen in de hel terecht komen, is vanwege de schuld van hun eigen zonden, maar vooral omdat ze welbewust en uit vrije wil de redding van God hebben afgewezen⁴. Maar dat is niet de God die het calvinisme predikt. Dat is niet de God die Paul Washer predikt. De liefde van de God van het calvinisme is partijdig. Hij heeft slechts een deel van de mensen lief. Uit alle mensen heeft Hij er willekeurig een aantal uitgekozen om te redden, mensen die Hij vervolgens onweerstaanbaar roept. De rest van de mensen heeft Hij voorbestemd voor een eeuwig verblijf in de hel. Dat stond al vast voor ze geboren werden, voor ze goed of kwaad hadden gedaan. De God van het calvinisme heeft niet het beste voor met alle mensen. Integendeel, Hij heeft met vele mensen het kwade voor. Immers, als je iemand, nog voor hij geboren wordt, nog voor hij goed of kwaad heeft gedaan, er al toe bestemd om, na een korte tijd op aarde te hebben doorgebracht, voor eeuwig gestraft te worden in de hel, dan heb je niet het goede met hem voor.

Niet alleen als het gaat om de liefde, maar ook op andere punten wordt het karakter van God ernstig verdraaid door het calvinisme⁵.

Paul Washer vervangt het ene on-Bijbelse godsbeeld door het andere

³ Voor een samenvatting van de negatieve gevolgen van het calvinisme: zie bijlage H op de site: <http://www.hetcalvinismeendebijbel.nl>.

⁴ Uit zichzelf zoekt niemand God, maar God Zelf zoekt ieder mens op en verlicht, trekt en overtuigt hem. Zo brengt God ieder mens op het punt dat hij of zij vrij voor of tegen Hem kan kiezen. Zie hoofdstuk 1 en 2 op <http://www.hetcalvinismeendebijbel.nl>

⁵ Niet alleen als het gaat om de liefde van God, maar ook op andere punten wordt het Bijbelse beeld van God door de calvinistische leer ernstig verdraaid. Zie hoofdstuk 8, punt 8.4. Te vinden op www.hetcalvinismeendebijbel.nl.

Washer wijst er in zijn tweede 'aanklacht', in zijn boodschap "10 indictments against the modern church", terecht op dat tegenwoordig vele christenen een on-Bijbels beeld van God hebben. Zij zien God als een soort goedmoedige opa, die nooit straft. Washer zegt dat hun God meer op Sinterklaas lijkt, dan op de God van de Bijbel. Ik citeer *"he looks more like Santa Claus"*.

Maar daar tegenover stelt hij niet het evenwichtige Bijbelse beeld van God⁶, maar het beeld van de harde calvinistische God. Het komt er op neer dat hij het ene on-Bijbelse godsbeeld vervangt door het andere. Als Washer spreekt over zaken als de soevereiniteit van God, vult hij ze op calvinistische wijze in. Voor hem is bijvoorbeeld de grote demonstratie van de soevereiniteit van God, het feit dat God op willekeurige wijze de ene mens redt en de andere veroordeelt.

In diezelfde tweede aanklacht zegt hij dat de velen van de huidige evangelicals een god naar hun eigen voorkeur hebben gemaakt. Een God die ze zelf hebben bedacht. Terwijl hij intussen precies hetzelfde doet. De postmoderne 'opa God' is niet Bijbels, maar 'de harde God van willekeur' van het calvinisme ook niet.

Kijk hoe hij snoeihard alle christenen die zijn calvinistische God niet vereren, veroordeelt als afgodendienaars. Ik citeer uit aanklacht 2. Eerst het Engelse origineel, dan de vertaling. *"Sunday morning is the greatest hour of idolatry in the entire week of America, because people are not worshipping the one true God - the great mass at least - but are worshipping a God formed out of their own hearts, by their own flesh, satanic devices and worldly intelligence. They have made a god just like themselves and he looks more like Santa Claus than he does Yaweh"*

"Het tijdstip waarop de afgoderij in Amerika een hoogtepunt bereikt, is de zondagmorgen. Omdat de mensen niet de enig ware God aanbidden - althans dat geldt voor de grote massa van hen - in plaats daarvan aanbidden ze een God die ze gemaakt hebben naar hun eigen hart, door hun eigen zondige natuur, door demonische bedenkensels en wereldse wijsheid. Ze hebben een god gemaakt die op henzelf lijkt en hij heeft meer weg van Sinterklaas dan van Jaweh, de God van de Bijbel"

Dit is Paul Washer ten voeten uit. Zwart-wit. Vele christenen hebben een godsbeeld dat niet volledig in evenwicht is. De één meer, de ander minder. Moet je die allemaal van afgoderij beschuldigen? Volgens zijn eigen definitie bedrijft Paul Washer zelf ook afgoderij met zijn eigen, door menselijk geredeneer vertekende, calvinistische godsbeeld.

Hierboven, in punt 1, is gesproken over een christin die gezegend was door de boodschap van Washer. Ik ken ook christenen die helemaal van streek zijn geraakt door naar hem te luisteren. Dat komt omdat zij in de harde God die Paul Washer predikt, de God die ze in de Bijbel en in hun eigen ervaring hadden leren kennen niet herkenden. Het gaat onder meer om christenen die zich moeizaam hadden ontworsteld aan het beeld van de calvinistische God, die willekeurig de ene mens redt en de andere bestemt voor de hel. Ze durfden op grond van de Bijbel te geloven dat Gods hart uitgaat naar elk mens en dat elk mens een

⁶ Voor twee Bijbelstudie over de eigenschappen van God, zie de site www.honderdbijbelstudies.nl. Kijk bij de serie bijbelstudies "De leer over God."

werkelijke kans op behoud krijgt van God. Ze durfden te geloven dat God werkelijk het beste met hen, en met ieder ander mens, voor heeft. Dat werd onderuit gehaald door de boodschap van Washer.

Het punt is dat Paul Washer, als vijfpunscalvinist, simpelweg niet op een evenwichtige Bijbelse wijze kan spreken over de soevereiniteit⁷, over de liefde, over de bewogenheid en over de rechtvaardigheid van God⁸. Dat doet hij dan ook niet. Ook zijn genadebegrip is onvermijdelijk ernstig verwrongen⁹.

Tot zover dit punt, nu volgt de bespreking van de ernstigste dwaling van Paul Washer.

4. Hij zet zich fel af tegen het tot de Heer leiden van mensen

Een zeer ernstig gevolg van de calvinistische overtuigingen van Paul Washer is dat hij zich fel verzet tegen het tot de Heer leiden van mensen¹⁰. Dat doet hij in de aanklachten 3, 4 en 5.

Paul Washer zal zeker wel bij de mensen aandringen om in Jezus te geloven. Dat doet hij als hij merkt dat de Geest in hen werkt en hen heeft overtuigd. Maar hij is tegen het oproepen van mensen om voor Jezus te kiezen. Dat keurt hij af als decisionisme. Hij is ook fel tegen het in gebed aannemen van Jezus.

Paul Washer gebruikt in zijn aanval op het tot de Heer leiden van mensen drie termen: easybelievism, decisionism, en oneprayerism.

Zijn beschuldiging van easy believisme (gemakkelijk geloven)

In de evangelische beweging wordt het evangelie verkondigt en als de mensen er door overtuigd zijn, worden ze opgeroepen om hun vertrouwen op Jezus te stellen¹¹. Samengevat: je hoort van het evangelie, je erkent dat het de waarheid is en je gaat er op in. Je stelt je vertrouwen op Jezus, je bekeert jezelf, je neemt Jezus aan als Heer en Redder. Net als alle andere calvinisten vindt Paul Washer dat hier iets aan ontbreekt. Het geloof is in zijn ogen niet echt als de calvinistische bekeringsweg niet is doorlopen. Je moet eerst diep overtuigd worden van zonden ("een zondaar worden") en daarna moet je beleven dat de last van de zondesuld van je wordt afgenomen en dat het geloof je wordt geschonken. Calvinisten als Paul Washer denken dat mensen die deze bekeringsweg niet hebben doorlopen zichzelf voor de gek houden. Mensen die de speciale calvinistische bekeringservaring niet hebben beleefd, hebben in hun ogen geen zaligmakend geloof, ze hebben alleen een louter verstandelijk geloof zonder werken.

⁷ Zie hoofdstuk 8, punt 8.4.3. En bijlage A. Op www.hetcalvinismeendebijbel.nl

⁸ Zie hoofdstuk 8, de punten 8.4.1 en 8.4.2. Op www.hetcalvinismeendebijbel.nl

⁹ Zie bijlage G. Op www.hetcalvinismeendebijbel.nl

¹⁰ Zie de aanklachten 3, 4a, 4b en 5 van zijn boodschap "10 indictments against the modern church". Hij spreekt over "An unbiblical gospel invitation". "Een on-Bijbelse evangelie uitnodiging"

¹¹ In hoofdstuk 9 van de weerlegging van het calvinisme, op www.hetcalvinismeendebijbel.nl, wordt besproken wat volgens de Bijbel geloof en bekering zijn.

Als je mensen oproept om in Jezus te geloven en zich tot Jezus te keren, zonder dat je eist dat ze deze calvinistische bekeringsweg doorlopen, dan maak je, je volgens Paul Washer schuldig aan het prediken van "easy believism".

Zie hoofdstuk 12 punt 12.2.2, op de site www.hetcalvinismeendebijbel.nl, voor een bespreking van de bekeringservaring die het calvinisme voorschrijft.

Het antwoord op de beschuldiging van easybelievisme

In de gezonde evangelische beweging worden geloof en bekering gepredikt. Je neemt Jezus niet alleen aan als je redder, maar ook **als je Heer**. Je vertrouwt jezelf toe aan Jezus en je onderwerpt je aan Hem. Je komt van de troon van je leven af en Jezus neemt die plaats in. Met als gevolg het op gang komen van levensverandering. Zonder de werken is het geloof dood (Jakobus 2:14-25). En wie de noodzaak van de heiliging verwerpt, die verwerpt God (1 Thessalonicenzen 4:7,8). We moeten werken doen in overeenstemming met onze bekering (Handelingen 26:20). Dat moet onderwezen en gepredikt worden. Dit soort onderwijs was vroeger vanzelfsprekend in evangelische kring. Dat is in vele delen van de evangelische beweging niet meer het geval, dit onder invloed van het postmodernisme en het "doelgericht leven" christendom, met zijn "alleen positief" boodschap. Het antwoord op het postmoderne christendom is niet het prediken van de vijf punten van het calvinisme en van de calvinistische bekeringsweg, het antwoord is een terugkeer naar de gezonde Bijbelse leer. Een terugkeer naar de prediking van bekering, van gehoorzaamheid aan Jezus, van onderwerping aan het woord van God. Op alle terreinen van het leven moeten we 'doen wat er staat'. *"En weest daders des woords"* (Jakobus 1:22) en *"Wie mijn geboden heeft en ze bewaart die is het die mijn liefheeft ..."* (Johannes 14:21).

Zijn beschuldiging van "decisionisme" en "oneprayerisme"

Paul Washer beschuldigt de evangelische beweging niet alleen van easybelievisme, maar in het verlengde daarvan ook van decisionisme en oneprayerisme. Wat bedoelt hij daar mee?

In de evangelische beweging is het gebruikelijk om mensen die het evangelie hebben gehoord en die behouden willen worden "tot de Heer te leiden". Je legt hen uit dat ze Jezus moeten aannemen (Johannes 1:12). Dat kunnen ze doen door in geloof Jezus uit te nodigen hun leven binnen te komen. Jezus zegt: *"Zie ik sta aan de deur en Ik klop, indien iemand mijn stem hoort **en de deur opent**, Ik zal bij Hem binnenkomen .."* (Openbaring 3:20)¹². Zie de uitleg over geloof en bekering in hoofdstuk 9, op www.hetcalvinismeendebijbel.nl. Het fundamentele punt is dat je ingaat op Gods aanbod van genade. Het gebed waarmee je jezelf overgeeft aan God, wordt wel het zondaarsgebed genoemd. In dat gebed erken je tegenover God dat je een zondaar bent en je vraagt Jezus om je leven binnen te komen als Redder en Heer. Het is een gebed waarin je Jezus aanvaardt als de Heer van je leven¹³. *"Doch allen die Hem aangenomen hebben"* (Johannes 1:12).

¹² Voor een uitgebreide bespreking van Openbaring 3:20, zie bijlage J op de site www.hetcalvinismeendebijbel.nl

¹³ Een voorbeeld van zo'n gebed, uit "de vier geestelijke wetten" van Campus Crusade for Christ. *„Heer Jezus, ik heb U nodig. Ik open de deur van mijn leven en aanvaard U als mijn Redder en Heer. Ik dank U dat U mijn zonden vergeeft en eeuwig leven geeft. Wilt U nu over mij regeren op de troon van mijn leven. Verander mij zo dat ik word zoals U me wilt hebben."* Dit staat erbij:

Paul Washer zet zich fel af tegen het gebruik van het zondaarsgebed. Ik citeer: *"What we face is the sinners' prayer. And I am here to tell you, if there is anything I have declared war on, it is that."*¹⁴ De vertaling: "De vijand waar we tegenover staan, is het zondaarsgebed. En ik zeg je, als ik ergens de oorlog aan heb verklaard, dan is het wel aan dit." Nog een citaat *"I will tell you, that sinners' prayer has send more people to hell than anything on the face of the earth"*¹⁵ "Ik zeg je dat het zondaarsgebed meer mensen naar de hel heeft gestuurd, dan wat dan ook op aarde"

Hij spreekt in dat verband over *"the manipulation that is so often carried out in the name of evangelism in this country"*¹⁶, "de manipulatie die zo vaak in dit land wordt bedreven in de naam van evangelisatie."

Hij vindt het oproepen van zoekende mensen om voor Jezus te kiezen en het gebruik van het zondaarsgebed een vorm van manipulatie. Hij plakt daar het etiket *"little trics"* op. Hij noemt in aanklacht 4 het zondaarsgebed: *"a little superstitious prayer"* (een bijgelovig gebedje).

Het is helder waarom Paul Washer tegen het zondaarsgebed is. Hij kan niet anders dan er tegen zijn, omdat het in strijd is met de calvinistische bekeringsweg. De calvinistische bekeringsweg is een lijdelijk proces dat je ondergaat. Zelf iets doen, een keuze maken, Jezus aannemen, zelf je geloof op Jezus stellen, is daar mee in strijd. Het geloof is, zo leert het calvinisme, een gave van God, het moet je gegeven worden. Paul Washer geeft in zijn "ten indictments against the modern church" een illustratie van hoe het volgens hem behoort te gaan. Hij vertelt over een man uit Canada. Die man had zojuist van de dokter gehoord dat hij nog maar drie weken te leven had. Hij kende het evangelie niet, maar wilde wel behouden worden. Paul Washer heeft hem toen het evangelie uitgelegd. De man bevestigde tegenover Washer dat hij het evangeleie begrepen had. Maar Washer heeft de man niet uitgelegd hoe hij de stap tot Jezus kon maken. Wat Washer wel deed, is hem telkens weer beloften uit de Schrift voorlezen en met hem bidden. Totdat na enkele dagen de man ineens "voelde" (ervoer) dat hij het geloof had ontvangen. Dat is volgens Washer de juiste weg.

Omdat dit voorbeeld zo duidelijk openbaart waar Paul Washer voor staat in deze zaak, citeer ik uitgebreid uit zijn eigen verslag van de redding van deze man. Het citaat komt uit 'indictment' 5. Ik geef de Nederlandse vertaling, voor het Engelse origineel verwijst ik naar deze voetnoot¹⁷.

Zegt dit gebed ongeveer wat er in u leeft? Bid dan nu dit gebed en Christus zal in uw leven komen, want dat heeft Hij beloofd.

¹⁴ Zie, het tweede punt 4. Washer noemt in zijn preek twee punten achter elkaar, punt 4.

¹⁵ Zie, aanklacht punt 4. (Het tweede punt 4)

¹⁶ Zie, aanklacht 5

¹⁷ And so we began. I began in the old Testament, the New Testament, every verse of Scripture dealing with the promises of God regarding redemption and salvation, over and over, time after time, reading John 3:16, praying for a while, crying out to God, questioning the man regarding repentance, regarding faith, regarding assurance, working till Christ be formed in him. And then, finally, just exhausted that evening there was no breakthrough, there was nothing. And I said, "Sir, let us pray." And we prayed. I said, "Sir, read John 3:16 again." He said, "We have read this a million times." I said, "I know, but it is one of the greatest promises of salvation, Read that text again." And I will never forget. He had my Bibel on his lap in those big moutainous hands of his and he said, "Ok." He said. "For God so loved the wordt, that He gave ... I'm saved. I'm saved. Brother Paul, all my sins are gone. Ik have eternal ... I'm saved. I mean ..." I said. "How do you know?" He said, "Haven't you ever

En zo begonnen we. Ik begon in het Oude Testament, het Nieuwe Testament, met de beloften van God over redding. We namen ze keer op keer door, telkens weer. We lazen Johannes 3:16. We baden, riepen tot God en ik onderzocht en ondervroeg de man geregeld om te zien of er al berouw, geloof en geloofszekerheid in zijn hart waren (gewerkt door Gods Geest). Zo werkten we door, totdat Christus in hem gevormd zou worden.

*En toen, uiteindelijk, waren we helemaal uitgeput, die avond, er was geen doorbraak, er was niets. En ik zei: "Laten bidden" en we baden. Ik zei: "Lees Johannes 3:16 nog een keer". Hij zei: "we hebben dit al een miljoen keer gelezen." Ik zei: "Ik weet het, maar het is één van de grootste beloften over redding. Lees dat Bijbelvers nog eens." Ik zal het nooit meer vergeten. Hij had de bijbel in zijn grote ruwe handen en hij zei: "OK". Hij zei "Want also lief heeft God de wereld gehad, dat hij zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft (en toen plotseling) .. Ik ben gered, Ik ben gered. Broeder Paul, al mijn zonden zijn weg. Ik heb eeuwig ... Ik ben gered". Ik vroeg: "Hoe weet je dat?". Hij zei: "Heb je dat vers nooit eerder gelezen?"
Wat gebeurde er op dat moment, wat was er aan de hand? Het was een werk van Gods Geest, in plaats van die truckjes die jullie proberen toe te passen.*

Paul Washer bleef keer op keer de beloften uit de Bijbel aan de man voorlezen. Terwijl hij regelmatig onderzocht of Gods Geest al aan het werk was in de man: "questioning the man regarding repentance, regarding faith, regarding assurance, till Christ be formed in him".
"terwijl ik de man ondervroeg om te zien of er al berouw, geloof en geloofszekerheid in zijn hart waren (gewerkt door de Heilig Geest). Daar wachtte hij op, daar keek hij naar uit. En toen plotseling, toen de man voor de zoveelste keer Johannes 3:16 las, kreeg hij "de ervaring". Het zaligmakende geloof werd hem plotseling geschonken. Hij ervoer dat zijn zonden weg waren. "Broeder Paul, al mijn zonden zijn weg".

Paul Washer eindigt het verhaal met deze woorden. "What was going on. A working of the Spirit of God in stead of those little tricks you try". "Wat gebeurde er? Een werk van Gods Geest in plaats van de truckjes die jullie toepassen". En met het toepassen van "little tricks" bedoelt hij een overtuigd en heilsbegerig mens oproepen om door gebed Jezus aan te nemen!

Paul Washer wijst op mensen die, nadat ze het zondaarsgebed hadden gebeden, gewoon doorgingen met hun zondige leven. Ik citeer uit aanklacht 5: "And they live like devils. But they prayed a prayer." "En ze leven als duivels, maar ze hebben een (zondaars)gebed gebeden."

Zijn argument: zie je wel dat het zondaarsgebed niet deugd.

Het klopt inderdaad dat in sommige kringen van de moderne evangelische beweging het gebruik van het zondaarsgebed is ontspoord. Daar is het verworden tot een formule die los is gemaakt van geloof en bekering. Er is echter ook een juist en Bijbels gebruik van het zondaarsgebed.

Het bidden van het zondaarsgebed is **het** moment van de bekering. Het is het moment van de stap naar Jezus, het moment dat je, je vertrouwen op het offer van Jezus stelt, maar ook het

read this verse before?" What was going on? A working of the Spirit of God instead of those little tricks you try.

moment van onderwerping aan Jezus, het moment dat je je afkeert van het oude zondige leven en een nieuw leven met Jezus begint. In zijn preek maakt Washer een valse tegenstelling tussen 'het aannemen van Jezus' en 'geloof en bekering'. Alsof het twee verschillende dingen zijn. Dat kan hij alleen maar doen door een karikatuur te maken van het zondaarsgebed.

Het antwoord op de beschuldiging van decisionisme en oneprayerisme

Het zondaarsgebed is geen formule. Corrie ten Boom zei in verband met het tot de Heer leiden van mensen dat je geen onrijpe vruchten moet plukken. Er is fijngevoeligheid voor nodig om te weten waar iemand geestelijk staat. Als je er een formule van maakt, die je mensen laat herhalen zonder dat ze het echt begrijpen of er aan toe zijn, dan gaat het mis.

Ter illustratie van hoe dit functioneert in de praktijk van de gezonde evangelische en charismatische beweging, enkele voorbeelden.

Een van mijn vrienden heeft tot zijn pensionering gewerkt als leraar. Hij heeft de geestesgave van evangelist. Vanaf zijn bekering, vijftig jaar geleden, komen er regelmatig mensen tot geloof door zijn getuigenis. De laatste jaren ook geregeld asielzoekers met een moslim achtergrond. Hij neemt eerst de tijd om hen te onderwijzen. Dan komt er een proces op gang waarin deze mensen worstelen met de vraag of het waar is. En als ze daar uit zijn, dan worstelen ze met de vraag of ze christen zullen worden, omdat de kosten vaak hoog zijn. Mijn vriend volgt dat proces. Hij legt hen uit dat om behouden te worden, ze Jezus moeten aannemen. Als ze op het punt gekomen zijn dat ze verlangen om behouden te worden, dan leert hij hun het zondaarsgebed bidden. Dan leert hij hen hoe ze Jezus kunnen uitnodigen hun leven binnen te komen. Bij sommigen, die lang aarzelen, dringt hij er wel eens op aan: "Wordt het geen tijd dat je Jezus aanneemt". Ze kennen de boodschap, ze weten dat het waar is, maar ze aarzelen. Dan dringt hij er op aan. Vele van de mensen die hij in de loop der jaren tot de Heer heeft geleid, leven nog steeds voor en met de Heer.

Een zuster die ik persoonlijk goed ken, heeft de gave van kinderevangeliste. Ze heeft bijvoorbeeld een keer 18 van de 20 kinderen van de middengroep van de zondagschool van de plaatselijke baptistengemeente tot de Heer geleid. Dat gebeurde onder leiding van Gods Geest. De kinderen hadden al veel over Jezus, over God en over het evangelie gehoord. Zij had het op haar hart om nog een keer het evangelie uit te leggen. En om daarbij te benadrukken dat God en zonde niet samengaan. Dat we daardoor in een verloren positie zijn, want we hebben allen gezondigd. En dat Jezus het zondeprobleem aan het kruis heeft opgelost. Toen ze dit doorgaf was er beslag op de kinderharten. Het werd doodstil en een grote ernst kwam over de kinderen. Deze zuster herkent dat. Als dat gebeurt, dan is God aan het werk. Dat is het moment dat de deur open is. En als de deur open is, moet je binnen gaan, want je weet niet hoelang een deur open blijft. Jezus klopte op dat moment op de deur van de kinderharten. Daarop heeft ze de kinderen opgeroepen om Jezus aan te nemen. En ze heeft ze de gelegenheid gegeven om die stap te nemen. Ze heeft zelf het zondaarsgebed hardop voorgebeden. En de kinderen uitgelegd dat zij, als ze dat wilden, in stilte dat gebed mee konden bidden. In de weken daarna heeft ze telkens, zo tussen de bedrijven door aan alle kinderen individueel gevraagd of ze Jezus aangenomen hadden. Achttien van de twintig hadden dat gedaan. Twee hadden het bewust niet gedaan.

Het bewijs dat het echt uit God is, is uiteraard dat het zichtbaar wordt in de levens. Maar ook daar moet je voorzichtig in zijn. Bij kinderen is er vaak een langzame groei in het geestelijk leven. Tot ze op latere leeftijd, meestal in hun tienerjaren, tot diepere toewijding komen.

Een oudere vriend, inmiddels al overleden, was midden vorige eeuw voorzitter van *Youth for Christ Zeeland*. Hij vertelde me over een kinderevangelisatiemiddag in een kerk in Terneuzen. Er waren ongeveer 600 kinderen aanwezig. Die middag is het evangelie uitgelegd en de kinderen is gelegenheid gegeven om, in stilte, het zondaarsgebed mee te bidden. Hij vertelde me dat hij in de veertig jaren daarna telkens weer christenen was tegengekomen die getuigden dat hun wandel met Christus toen, in die samenkomst, was begonnen.

Veel kennis om je te bekeren en Jezus aan te nemen is niet noodzakelijk. Neem, mijn oudste broer. Die heeft de Heer aangenomen terwijl hij weinig van het evangelie begreep. Hij was christenen tegengekomen en Hij zag dat wat zij hadden echt was. Hij wilde het ook hebben. Een christen legde hem het evangelie uit. Hij begreep er niets van. Het enige wat hij begreep is dat je Jezus kon uitnodigen je leven binnen te komen. Na dat gesprek kreeg hij het boekje "De vier geestelijke wetten" mee. In het boekje staat ook een zondaarsgebed. Toen hij thuis kwam heeft hij het boekje doorgelezen. Hij begreep het nog steeds niet, maar hij kwam al lezende wel bij het zondaarsgebed. Toen heeft hij het zondaarsgebed gebeden. Dat was de start van een leven als christen. Een veranderd leven, een leven van vrucht dragen, mensen die via hem ook weer tot geloof kwamen en de vrucht van de Geest in zijn leven (Galaten 5:22). Dertig jaar dienst als oudste in de plaatselijke baptistengemeente. God heeft zijn veranderde leven, en vooral de vrucht van de Geest die ik als ongelovige opmerkte in zijn leven (liefde, blijdschap, etc.), mede gebruikt om mij te overtuigen van de realiteit van het geloof. En dan zeggen nieuwe calvinisten als Paul Washer: "Helemaal fout, de bekering van die broer van jou". Hij was niet eens overtuigd van zonde, hij was zich alleen bewust van de leegte en zinloosheid van zijn leven en hij zag in anderen wat Jezus voor hen deed. De bekering van mijn broer is volgens Paul Washer een duidelijk voorbeeld van easy believism, onepayerism en decisionism. Al die termen vliegen je om de oren in zijn boodschap "Ten Indictments against the Modern Church".

Jammer dat Paul Washer niet beter in zijn Bijbel heeft gekeken, want dan had hij daar voorbeelden van onepayerism kunnen vinden. Neem bijvoorbeeld de moordenaar aan het kruis. Aan het begin spotte hij nog met Jezus (Mattheus 27:44), maar tijdens de uren aan het kruis drong tot hem door dat Jezus rechtvaardig was (Lucas 23:39-41). Hoeveel hij heeft begrepen is onduidelijk, maar we lezen dat hij een simpel gebed uitsprak: "*Jezus, gedenk mijner, wanneer Gij in uw Koninkrijk komt.*" (Lucas 27:42). En onmiddellijk kwam het antwoord. "*Voorwaar, Ik zeg u, heden zult gij met Mij in het paradijs zijn.*" (Lucas 27:43). Dat was het, zo eenvoudig was het, één gebed was genoeg. Het is maar één stap tot Jezus. "*Al wie de naam des Heren aanroept, zal behouden worden.*" (Romeinen 10:13.) Gelooft Paul Washer niet wat er in Romeinen 10:13 staat? Blijkbaar niet.

De manier waarop calvinisten, zoals bijvoorbeeld mijn schoonvader, de eenvoudige letterlijke betekenis van een tekst als Romeinen 10:13 uitschakelen, is als volgt: "*Ja, er staat inderdaad dat al wie de naam des Heren aanroept behouden zal worden, maar je moet wel **op de goede manier** de Heere aanroepen en dat kun je niet uit jezelf, dat moet je gegeven worden. Dat kun je alleen als de onwederstandelijke roeping komt.*"

Behouden worden, dat gaat zo maar niet, je moet eerst een zondaar worden (diep overtuigd worden van zonde en schuld tegenover God, van je eigen onmacht en verlorenheid, etc.) en dan beleven dat het geloof je geschonken wordt. Dat moet je ervaren. Je moet merken dat je gelooft en daar moet je een innerlijke bevestiging op hebben. Simpelweg God op zijn woord nemen en op het woord van God gaan staan, dat kan niet. Dat is "decisionism".

Paul Washer spreekt in aanklacht 5 zelfs over *"The idolatry of decisionism"*. Je bedrijft volgens hem afgoderij als je mensen oproept om voor Jezus te kiezen, als je zoekende en overtuigde mensen leert om het zondaarsgebed te bidden.

In de Bijbel lezen we dat Jezus op de deur van harten klopt. Het enige wat er moet gebeuren is dat je de deur van je hart opent en dan zal Hij binnenkomen. De Bijbel spreekt over Jezus aannemen (Johannes 1:12). Bekering is geen lang proces. De bekeringschema's van het calvinisme, ook de variant van Washer, zijn geestelijk dodelijk, omdat ze de eenvoud van het tot Jezus komen verduisteren.

5. Hij sluit de deur naar de hemel voor kinderen

Nu komen we aan het kwalijkste element in het onderwijs van Washer. Dat is zijn aanval op het tot de Heer leiden van kinderen.

Zoals hierboven reeds besproken is, keurt Paul Washer het tot de Heer leiden van zoekende mensen met behulp van het zondaarsgebed af. Het is daarom logisch dat Washer ook fel tegen het op die manier tot de Heer leiden van kinderen is. Als het bij volwassenen al fout is, dan helemaal bij kinderen. Want, zo heb ik nieuwe calvinist Justin Peters horen zeggen: hoe kan een kind de calvinistische bekeringsweg ondergaan? Een kind simpelweg uitleggen dat het Jezus kan aannemen, kan niet, want dat keurt Washer af als: easybelievisme, decisionisme en oneprayerisme.

In zijn boodschap *"Ten indictments against the modern church"* zegt Washer dat hij zijn kinderen niet naar 98 procent van de evangelische zondagscholen of kampen kan sturen. Dat kan hij niet doen, omdat de kans groot is dat ze daar zijn kinderen zullen oproepen om de Heer aan te nemen. Jezus aannemen door Hem uit te nodigen om hun leven binnen te komen. Daar wil hij zijn kinderen tegen beschermen. Stel je voor. Een kind vertellen dat het zichzelf in gebed aan Jezus kan toevertrouwen. Dat is volgens Paul Washer blijkbaar volstrekt verwerpelijk.

Ik citeer uit indictment 5: *"Dit is de reden waarom ik mijn kinderen niet naar 98% van de zondagscholen en vakantiebijbelscholen van evangelische kerken laat gaan. Omdat iemand die het goed bedoelt, daar op kan staan en zeggen, na het vertonen van bijvoorbeeld de Jezus Film: "Is Jezus niet geweldig?" "Ja." "Hoeveel van jullie kleine kinderen houden van Jezus?" "O, dat doe ik." "Wie wil er Jezus aannemen in zijn kleine hart?" "O dat wil ik wel". Voor het Engelse origineel, zie deze voetnoot¹⁸.*

Het is misleidend hoe hij de zaak hier voorstelt, in deze dialoog. Alsof kinderen even achteloos tot God worden geleid. Ik verwijs terug naar het verhaal over de kinderevangeliste die 18 van de 20 kinderen van een zondagschoolklas tot de Heer heeft geleid. Het staat hierboven, aan het eind van punt 4. De kinderen hadden al veel kennis over Jezus en het evangelie. Nadat zij de kinderen had uitgelegd dat zonde en God niet samengaan, kwam er een diepe ernst over de kinderen. Het werd doodstil. Daarop heeft zij nogmaals uitgelegd hoe Jezus voor de zonden is gestorven en dat we daarom vrij tot God mogen gaan. Gods Geest legde beslag op de harten. Dat is het moment om te vragen "wie wil er Jezus aannemen".

¹⁸ *"This is the reason I would not let my children go to 98% of the Sunday schools and vacation bible school in evangelical churches because some well meaning person stands up and says "Isn't Jesus wonderful" after showing the Jesus film. "Yes." "How many of you little children love Jesus?" "Oh, I do." "Who wants to accept Jesus into their little heart" "Oh I do" (aanklacht 5, uit de 10 indictments)*

Bovendien waarom zou een kind niet door het zien van *de Jezus film* tot geloof kunnen komen? Het evangelie wordt er immers in verteld.

Ik herhaal een gedeelte van het citaat: "*Omdat iemand die het goed bedoelt, daar op kan staan en zeggen, na het vertonen van bijvoorbeeld de Jezus Film: "Wie wil er Jezus aannemen ..."*"

Ook andere nieuwe calvinisten sluiten zo goed als helemaal de deur van de hemel voor kinderen. Neem Justin Peters, die vergelijkt het geloof van kleine kinderen met het geloof in Sinterklaas. En hij beweert dat bekering bestaat uit het afkeren van je zonden en een kind heeft, volgens Peters, nog weinig zonden om berouw over te hebben en om zich van af te keren¹⁹. Ook nieuwe calvinist John MacArthur valt het tot de Heer leiden van kinderen aan²⁰. Dit is niet anders dan een aanval uit het rijk der duisternis op de kinderen (Efeze 6:12).

Het kan zijn dat in sommige kringen het tot de Heer leiden van kinderen niet met geestelijk inzicht wordt gedaan. Maar omdat dit gebeurt, kun je niet al het kinderwerk uit traditioneel evangelische en pinkster kring hierom afkeuren. Want daar worden de kinderen, als ze daar aan toe zijn, onder leiding van Gods Geest tot de Heer geleid.

Als Paul Washer gelijk heeft dan is het helemaal fout, wat bijvoorbeeld de Annes van de Bijbelclub Beweging (nu Heriklon) al die jaren hebben gedaan. Deze kinderwerkers hebben getuigd dat juist de kampen de oogsttijd bij uitstek zijn²¹. De ervaring bevestigt dat in de kampen veel kinderen tot de Heer werden geleid. Een bevriend echtpaar heeft veel kinderen. Ik weet dat de oudste vier kinderen tot de Heer zijn geleid op een "Vast en zeker" kinderkamp (Vergadering van gelovigen). Ze zijn daarna doorgeslagen met de Heer. Ik herinner aan wat hierboven is verteld over de kinderevangelisatiebijeenkomst in een kerk in Terneuzen, hoe in de veertig jaar daarna de broeder die de samenkomst mede had georganiseerd, geregeld mensen tegen kwam in evangelische kring die getuigden dat hun leven met de Heer toen was begonnen.

Ter afsluiting van dit punt het getuigenis van Corrie ten Boom, waarin zij verteld hoe zij tot geloof is gekomen. Dit illustreert hoe ver wij, evangelische christenen, afstaan van calvinisten als Paul Washer. Corrie vertelt hoe ze op vijfjarige leeftijd de Here Jezus heeft aangenomen. Ik citeer:

Toen ik vijf jaar was, leerde ik lezen; ik was dol op verhalen, vooral die over Jezus. Hij was een lid van het gezin Ten Boom. Het was even gemakkelijk om met hem te praten als met mijn moeder en vader, mijn tantes of mijn broer en zusters. Hij was er ook.

Op een dag sloeg mijn moeder me gade, toen ik vadertje-en-moedertje speelde. Ze zag dat ik in mijn fantasiewereld van een klein meisje deed alsof ik op een deur klopte en wachtte ... er kwam niemand." Corrie, ik ken Iemand die voor jou deur staat en op dit ogenblik klopt."

Deed zij een spelletje met me? Nu weet ik dat mijn kinderhart al voorbereid was op dat ogenblik; de Heilige Geest maakt ons klaar om Jezus Christus aan te nemen, om ons leven in zijn hand te leggen. "Jezus heeft gezegd dat Hij voor de deur staat, en als je het vraagt, zal Hij in je hart komen," ging moeder verder. "Zou je Jezus willen vragen om binnen te

¹⁹ Voor een bespreking van wat Peters leert over kinderbekeringen, zie bijlage D, en daarvan punt D5. Op www.hetcalvinismeendebijbel.nl

²⁰ www.verhoevenmarc.be/PDF/kind-gered.pdf. Het laatste gedeelte.

²¹ Ik citeer "Een kamp is dikwijls de oogsttijd van clubwerk". Uit het boekje "God heeft ons geen kaas beloofd" (Het verhaal van de Annes opgetekend door Johan th. Bos), pagina 91.

komen?” Op dat moment was mijn moeder de allermooiste mens ter wereld voor mij. “Ja, Mama, Ik zou Jezus graag in mijn hart willen hebben.”

Zij nam mijn handje in haar hand en we hebben samen gebeden. Het was zo eenvoudig, en toch zegt Jezus Christus dat wij allen moeten komen, net als een kind, onverschillig hoe oud we zijn, wat onze plaats in de maatschappij of onze intellectuele achtergrond ook is. Toen Moeder er later met me over sprak, kon ik het duidelijk herinneren.

Weet een kind van vijf jaar werkelijk wat het doet? Er zijn mensen, die zeggen dat een kind geestelijke dingen niet kan begrijpen – en dat we moeten wachten totdat een kind “zelf kan beslissen”. Ik geloof dat een kind moet worden geleid en dat wij het niet mogen laten zwerfen.

Vanaf dat ogenblik werd Jezus een grotere werkelijkheid voor me. Moeder vertelde me later dat ik, al was ik nog zo jong, voor anderen begon te bidden.

Tot zover dit citaat uit het boek “In het huis van mijn Vader – de jaren voor de schuilplaats” van Corrie ten Boom. Hoofdstuk 2, met als titel “Vijf jaar is niet te jong”, pagina 23,24. In dit hoofdstuk verdedigt zij het tot de Heer leiden van kinderen en de geestelijke realiteit van kinderbekeringen.

Paul Washer heeft straks heel wat te verantwoorden als hij tegenover God staat. Hij leidt zelf de kinderen niet tot Jezus en hij valt de christenen aan die dat wel doen. Hij leert ouders en kinderwerkers om de kinderen vooral niet tot de Heer te leiden. Het was, volgens hem, helemaal fout wat de moeder van Corrie ten Boom heeft gedaan.

Echt verbazingwekkend is zijn aanval op het tot de Heer leiden van de kinderen niet. Dit is immers de logische consequentie van zijn calvinistische overtuigingen.

6. De oneerlijke tactiek die hij telkens weer gebruikt

Paul Washer gebruikt een tactiek die ik regelmatig bij nieuwe calvinisten tegen kom. Wat hij doet komt in grote lijn op het volgende neer. (1) Hij begint met te wijzen op ontsporingen in de evangelische en charismatische beweging. Daarbij wijst hij bij voorkeur op de extreemste gevallen. (2) Vervolgens doet hij alsof die ontsporingen algemeen zijn, alsof de gehele evangelische beweging op die gebieden ontspoord is (3) Tegelijkertijd negeert hij dat er een groot verschil is tussen de traditionele evangelische beweging²² en de postmoderne ontsporingen daarvan. (4) Vervolgens stelt hij het voor alsof die ontsporingen het gevolg zijn van de evangelische leer. Met name van de evangelische leer over hoe je een christen wordt (de toe-eigening van het heil). (5) En tenslotte predikt hij het vijfpunts calvinisme als het antwoord op de ontsporingen.

Zoals hierboven, in punt 4 is besproken, past hij deze tactiek toe in zijn aanval op het zondaarsgebed. Hij wijst op mensen die denken dat ze christen zijn, omdat ze ooit het zondaarsgebed hebben gebeden, terwijl er daarna niets in hun leven is veranderd. “Zie je wel”, zegt Washer, “helemaal fout dat zondaarsgebed. Dat komt er nu van als je aan easybelievisme, decisionisme en oneprayerisme doet.”

²² In Amerika zijn nog vele traditionele radicale evangelicals. Maak bijvoorbeeld eens kennis met David Cloud. www.wayoflife.org

Dat is zoals Paul Washer het voorstelt. In de echte wereld leef ik al veertig jaar in evangelische kring en ben ik omringd door mensen die op een bepaald moment in hun leven bewust Jezus hebben aangenomen (Johannes 1:12, Openbaring 3:20) en die sindsdien met Hem en voor Hem leven. Maar dat deel van de werkelijkheid past niet in Washers boodschap. Dat negeert hij, hij wijst alleen op de (extreme) ontsporingen.

7. De conclusie

In de boodschap over de 10 indictments zegt hij in andere "indictments" veel goede dingen. Het is een merkwaardige mengeling van goed en fout. Toch moet ik, ondanks het goede, helaas constateren dat Paul Washer een gevaarlijke bijbelleraar is. Alleen al zijn aanval op het tot de Heer leiden van zoekende mensen en kinderen, moet ons, als evangelische gelovigen, doen beseffen dat we hier te maken hebben met iemand die gebruikt wordt door de vijand (Efeze 6:12). Het gaat niet om een bijzaak, het gaat om de toe-eigening van het heil. Het gaat om het heil van de (kleine) kinderen en zoekende mensen. Washer moet daarom op een afstand worden gehouden. Anders gaat hij ouders en kinderen en jeugdwerkers leren dat ze kinderen vooral niet tot de Heer moeten leiden. Vorig jaar is hij voor een miniconferentie in Nederland geweest. Hij heeft toen zijn boodschap "10 indictments against the modern church" onderwezen. In mijn naaste omgeving kwam ik daarna onmiddellijk het schadelijke effect van zijn boodschap tegen.

Washer functioneert in de praktijk als een brug naar het calvinisme. Christenen uit evangelische achtergrond raken gemakkelijk onder de indruk van zijn persoonlijkheid en boodschap. Daardoor komen ze open te staan voor het vijfpunts calvinisme. Speciaal christenen uit het restant van de ouderwetse evangelische beweging zijn hier vatbaar voor. Zij zien in dat de weg van het postmoderne christendom niet de juiste weg is. Maar in plaats dat ze terug gaan naar de theologische wortels van de gezonde evangelische beweging²³, raken ze door contact met mensen als Paul Washer in de ban van het calvinisme²⁴.

Washer heeft zeker de gave van evangelist en hij volgt, naar het inzicht dat hij heeft, radicaal de Heer. En als je dat doet, dan zegent God, hoe onevenwichtig je ook in veel opzichten bent. In dat opzicht is de God van de Bijbel heel wat toleranter dan Washer zelf denkt. Maar hij dwaalt ernstig op het punt van het tot de Heer leiden van mensen (de toe-eigening van het heil). Dat is het gevolg van de calvinistische bril waardoor hij alle geestelijke dingen bekijkt.

Het meest zorgelijke is dat Washer een brug vormt naar andere, theoretisch veel beter onderlegde hardline vijfpunts Calvinisten, zoals bijvoorbeeld John Piper. Om duidelijk te maken waar Piper geestelijk voor staat: Hij heeft samen met andere Calvinisten vorig jaar frontaal de aanval geopend op de leer dat Jezus voor alle mensen is gestorven! Als

²³ Bijvoorbeeld het onderwijs van David Cloud, www.wayoflife.org. Of zie de bijbelstudies op www.honderdbijbelstudies.nl

²⁴ In dat opzicht is de stroom van evangelische mensen die overstappen naar het calvinisme, een onbetaalde rekening van de evangelische beweging. Daar is de laatste tien tot twintig jaar vaak zo weinig goed evenwichtig Bijbels onderwijs gegeven en er is zo weinig geestelijke realiteit, dat mensen diep onder de indruk raken van iemand als Washer.

vijfpuntscalvinist onderwijst hij dat Jezus uitsluitend voor de uitverkorenen is gestorven²⁵. Vorig jaar, in 2013, heeft Piper een boek geschreven dat specifiek over dit onderwerp gaat. En hij heeft meegewerkt aan een ander boek over hetzelfde onderwerp.

Het is ook droevig om te zien hoe Washer een grote groep christenen uit bevindelijk calvinistische achtergrond, die op weg was naar de vrijheid, weer terug voert naar het calvinisme van de vijf Dordtse Leerregels, naar het calvinisme van John Piper en Justin Peters.

Tot zover deel I van de bespreking van Paul Washers onzuivere boodschap. Wordt vervolgd in deel II.

Voor de uitgeschreven volledige tekst van zijn boodschap over de 10 indictments, klik [hier](#). Ik heb zelf daarin enkele dingen gemarkeerd.

²⁵ Voor een weerlegging van de leer dat Jezus uitsluitend voor de uitverkorenen is gestorven, verwijs ik naar hoofdstuk 5 "Voor wie is Christus gestorven", op www.hetcalvinismeendebijbel.nl